

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 110/24

Λουξεμβούργο, 11 Ιουλίου 2024

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-554/21 | HANN-INVEST, C-622/21 | MINERAL-SEKULINE και C-727/21 | UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB

Κράτος δικαίου: ο δικαστικός σχηματισμός στον οποίο έχει ανατεθεί μια υπόθεση πρέπει να αποφασίζει αυτός και μόνον για την έκβασή της

Κάθε αθέμιτη παρεμβολή προσώπων εκτός του δικαστικού σχηματισμού πρέπει να αποκλείεται

Ένας εσωτερικός δικονομικός μηχανισμός δικαστηρίου ο οποίος αποσκοπεί στην αποφυγή ή στην άρση των αποκλίσεων στη νομολογία και στην κατ' αυτόν τον τρόπο κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου που είναι εγγενής στην αρχή του κράτους δικαίου πρέπει να είναι και ο ίδιος σύμφωνος προς τις απαιτήσεις που συνδέονται με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Ο δικαστικός σχηματισμός στον οποίο έχει ανατεθεί μια υπόθεση πρέπει να λαμβάνει αυτός και μόνον την απόφαση που περατώνει τη δίκη. Κάθε αθέμιτη παρεμβολή προσώπων τα οποία βρίσκονται εκτός του δικαστικού σχηματισμού πρέπει να αποκλείεται.

Στα κροατικά δευτεροβάθμια δικαστήρια, κάθε απόφαση που εκδίδεται από δικαστικό σχηματισμό πρέπει να διαβιβάζεται στον αρμόδιο για την καταχώριση αποφάσεων δικαστή του οικείου δικαστηρίου πριν θεωρηθεί ότι έχει εκδοθεί επισήμως και πριν μπορέσει να επιδοθεί στους διαδίκους.

Ο αρμόδιος για την καταχώριση δικαστής ορίζεται από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου. Στην πράξη, ο δικαστής αυτός έχει την εξουσία να αναστέλλει τη δημοσίευση δικαστικής απόφασης και να δίνει οδηγίες στον δικαστικό σχηματισμό. Η παρέμβαση του εν λόγω δικαστή και το όνομά του δεν είναι γνωστά στους διαδίκους.

Εάν ο δικαστικός σχηματισμός δεν συμμορφωθεί με τις οδηγίες του αρμόδιου για την καταχώριση δικαστή, ο τελευταίος μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση σύσκεψης τομέα. Η σύσκεψη αυτή μπορεί να διατυπώσει «νομική θέση» δεσμευτική για το σύνολο των δικαστικών σχηματισμών που ανήκουν στον τομέα. Ο οικείος δικαστικός σχηματισμός που έχει ήδη ολοκληρώσει τις διασκέψεις του πρέπει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να τροποποιήσει την προηγουμένως εκδοθείσα δικαστική του απόφαση.

Σύμφωνα με το κροατικό εφετείο εμπορικών διαφορών, ο δικονομικός αυτός μηχανισμός έχει δικαιολογηθεί, μέχρι σήμερα, με την επίκληση της ανάγκης διασφάλισης της συνοχής της νομολογίας. Έχοντας αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά του με το δίκαιο της Ένωσης και ειδικότερα με την αρχή του κράτους δικαίου¹, το ως άνω δικαστήριο υπέβαλε σχετικά ερωτήματα στο Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο απαντά ότι το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύει να προβλέπει το εθνικό δίκαιο εσωτερικό μηχανισμό εθνικού δικαστηρίου σύμφωνα με τον οποίο

- η δικαστική απόφαση που εκδίδει ο δικαστικός σχηματισμός στον οποίο έχει ανατεθεί μια υπόθεση μπορεί να αποσταλεί στους διαδίκους προκειμένου να περατωθεί η υπόθεση **μόνον** αν το περιεχόμενο της απόφασης έχει εγκριθεί από αρμόδιο για την καταχώρισή της δικαστή ο οποίος δεν αποτελεί μέλος του εν λόγω δικαστικού σχηματισμού.

· σύσκεψη τομέα του δικαστηρίου αυτού έχει την εξουσία να υποχρεώσει, διά της έκδοσης «νομικής θέσης», τον δικαστικό σχηματισμό στον οποίο έχει ανατεθεί η υπόθεση να μεταβάλει το περιεχόμενο της προηγουμένως εκδοθείσας από αυτόν δικαστικής απόφασης, ενώ στη σύσκεψη τομέα μετέχουν και άλλοι δικαστές πλην των δικαστών του εν λόγω δικαστικού σχηματισμού, καθώς και, ενδεχομένως, πρόσωπα εκτός του οικείου δικαστηρίου ενώπιον των οποίων οι διάδικοι δεν έχουν τη δυνατότητα να προβάλουν τα επιχειρήματά τους.

Η εγγύηση της πρόσβασης σε ανεξάρτητο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως συνεπάγεται **ότι ο δικαστικός σχηματισμός στον οποίο έχει ανατεθεί η υπόθεση πρέπει να λαμβάνει αυτός και μόνον την απόφαση που περατώνει τη δίκη. Η σύνθεση των δικαστικών σχηματισμών πρέπει να υπόκειται σε κανόνες διαφανείς και γνωστούς στους πολίτες, ώστε να αποκλείεται κάθε αθέμιτη παρεμβολή εκ μέρους προσώπων τα οποία βρίσκονται εκτός του δικαστικού σχηματισμού και ενώπιον των οποίων οι διάδικοι δεν μπόρεσαν να προβάλουν τα επιχειρήματά τους.**

Δεν απαγορεύεται πάντως δικονομικός μηχανισμός ο οποίος, προκειμένου να αποφευχθούν ή να αρθούν οι αποκλίσεις στη νομολογία και να κατοχυρωθεί κατ' αυτόν τον τρόπο η ασφάλεια δικαίου που είναι εγγενής στην αρχή του κράτους δικαίου, επιτρέπει σε δικαστή δικαστηρίου που δεν μετέχει στον αρμόδιο δικαστικό σχηματισμό να παραπέμπει υπόθεση ενώπιον σχηματισμού διευρυμένης σύνθεσης του δικαστηρίου αυτού, υπό τον όρο ότι: 1) η υπόθεση δεν έχει ακόμη τεθεί υπό διάσκεψη από τον αρχικώς ορισθέντα δικαστικό σχηματισμό, 2) οι περιστάσεις υπό τις οποίες μπορεί να πραγματοποιηθεί τέτοια παραπομπή καθορίζονται σαφώς στην εφαρμοστέα νομοθεσία και 3) η εν λόγω παραπομπή δεν στερεί από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα τη δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία ενώπιον του σχηματισμού διευρυμένης σύνθεσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο της αποφάσεως και, ενδεχομένως, της σύννοψής της](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Ακολουθήστε μας!

¹ Η αρχή αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, την ανεξαρτησία των δικαστών, την αρχή της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της δίκης και την πρόσβαση σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.